

ISSN (Print) 2616-678X
ISSN (Online) 2663-1288

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің

ХАБАРШЫСЫ

BULLETIN

of L.N. Gumilyov
Eurasian National University

ВЕСТНИК

Евразийского национального
университета имени Л.Н. Гумилева

ФИЛОЛОГИЯ сериясы
Серия **ФИЛОЛОГИЯ**
PHILOLOGY Series

№3(132)/2020

1995 жылдан бастап шығады

Издается с 1995 года

Founded in 1995

Жылына 4 рет шығады

Выходит 4 раза в год

Published 4 times a year

Нұр-Сұлтан, 2020

Nur-Sultan, 2020

Нур-Султан, 2020

Бас редакторы **Дихан Қамзабекұлы**
филология ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан,
Қазақстан

Бас редактордың орынбасары **Шолпан Жарқынбекова**
филология ғылымдарының докторы, проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан

Редакция алқасы

Аскер оғлы Рамиз	ф.ғ.д., проф., Баку мемлекеттік университеті, Баку, Әзірбайжан
Ақматалиев Абдылдажан	ф.ғ.д., проф., Қырғызстан Ұлттық ғылым академиясы, Бішкек, Қырғызстан
Аймұхамбет Жанат	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Бахтикиреева Улдана	ф.ғ.д., проф., Ресей халықтар достығы университеті, Мәскеу, Ресей
Беженару Людмила	ф.ғ.д., проф., Яссы мемлекеттік университеті, Яссы, Румыния
Бейсембаева Жанаргүл	ф.ғ.к., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Біжкенова Айгүл	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Жақыпов Жантас	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Журавлева Евгения	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Жан Динжиң	PhD, проф., Миньцзу университеті, Пекин, Қытай
Ескеева Мағрипа	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Ержласун Гүлжанат	PhD, проф., Хаджи Байрам Вели университеті, Анкара, Түркия
Қасқабасов Сейіт	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Негимов Серік	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Нұрғали Қадиша	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Нуриева Фануза	ф.ғ.д., проф., Қазан федералды университеті, Қазан, Татарстан, РФ
Райхл Карл	ф.ғ.д., проф., Бонн университеті, Бонн, Германия
Рахманов Носимхан	ф.ғ.д., проф., Ә. Науаи атындағы Ташкент өзбек тілі және әдебиеті мемлекеттік университеті, Ташкент, Өзбекстан
Риверс Уильям Патрик	PhD, проф., Тіл және халықаралық білім бойынша бірлескен ұлттық комитеті, Вашингтон, АҚШ
Сәтенова Серіккүл	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Тәжібаева Сәуле	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Тұрысбек Рақымжан	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Хисамитдинова Фирдаус	ф.ғ.д., проф., Уфа федералды зерттеу орталығы, Уфа, Башқұртстан, РФ
Чернявская Валерия	ф.ғ.д., проф., Лингводидактика жоғары мектебі, Санкт-Петербург, Ресей
Шәріп Амантай	ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Шәріпова Гүлбану	ф.ғ.к., доцент м.а., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Экиджи Метин	PhD, проф., Эгей университеті, Измир, Түркия
Янковски Хенрих	PhD, проф., А. Мицкевич атынд. Польша университеті, Познань, Польша

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Қ. Сәтбаев к-сі, 2, 402 каб.

Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-413)

E-mail: vest_phil@enu.kz

Журнал менеджері: Базылхан Г.

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. ФИЛОЛОГИЯ сериясы
Меншіктенуші: «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» Коммерциялық емес акционерлік қоғам

ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде 27.03.2018 ж. №16996-Ж тіркеу куәлігімен тіркелген.

Мерзімділігі: жылына 4 рет. Тиражы: 9 дана. Басуға 09.09.2020 ж. қол қойылды.

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Қажымұқан к-сі, 13/1,

тел.: +7(7172)709-500 (ішкі 31-413)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Editor-in-Chief Dikhan Kamzabekuly

Doctor of philology, academician of NAS RK, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan

Deputy Editor-in-Chief Zharkynbekova Sholpan

Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan

Editorial board

Asker ogly Ramiz	Doctor of philology, Prof., Baku State University, Baku, Azerbaidzhan
Akmataliyev Abdildajan	Doctor of philology, Prof., National Academy of science of KR, Bishkek, KR
Aimukhambet Zhanat	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Bakhtikireeva Uldanai	Doctor of philology, Prof., RUDN University, Moscow, Russia
Beisembayeva Zhanargul	Can. of philology, L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Bezhenaru Lyudmila	Doctor of philology, Prof., University UAIC, Iasi, Romania
Bizhkenova Aigul	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Chernyavskaya Valeriya	Doctor of philology, Prof. Higher school of linguodidactics and translation, Saint Petersburg, Russia
Erzhiasun Güljanat	PhD, Prof., Hasi Bayram Veli University, Ankara, Turkey
Yeskeyeva Magripa	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Henryk Jankowski	PhD, Prof., Adam Mickiewicz University, Poznan, Poland
Kaskabassov Seit	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Khislamitdinova Firdaus	Doctor of philology, Prof., UFRK RAS, Ufa, Bashkortostan, RF
Metin Ekiji	PhD, Prof., Ege University, Izmir, Turkey
Negimov Serik	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Nurgali Kadisha	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Nurieva Fanuza	Doctor of philology, Prof., Kazan Federal University, Kazan, Tatarstan, RF)
Reichl Karl	Doctor of philology, Prof., University of Bonn, Bonn, Germany
Rakhmanov Nasimhon	Doctor of philology, Prof., Tashkent State University of Uzbek language and literature, Tashkent, Uzbekistan
Rivers William Patrick	PhD, Prof., Joint national Committee on languages and international education, Washington, USA
Satenova Serikkul	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Sharip Amantay	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Sharipova Gulbanu	Can. of philology, as. Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Tazhybayeva Saule	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Turysbek Rakymzhan	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Zhakypov Zhantas	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan
Zhang Dingjing	PhD, Prof., Minzu University of China, Beijing, China
Zhuravleva Yevgeniya	Doctor of philology, Prof., L.N. Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan

Editorial address: 2, Satbayev str., of. 402, Nur-Sultan, Kazakhstan, 010008

Tel.: +7(7172) 709-500 (ext. 31-413)

E-mail: vest_phil@enu.kz

Managing Editor: Bazylkhan G.

Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University PHILOLOGY Series

Owner: Non-profit joint-stock company «L.N. Gumilyov Eurasian National University»

Registered by Ministry of Information and Communication of the Republic of Kazakhstan. Registration certificate No 16996-Ж from 27.03.2018

Periodicity: 4 times a year Circulation: 9 copies. Signed in print: 09.09.2020

Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Nur-Sultan, Kazakhstan 010008; tel.: +7(7172) 709-500 (ext. 31-413)

Главный редактор **Дихан Камзабекулы**
доктор филологических наук, академик НАН РК, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан

Зам. главного редактора **Шолпан Жаркынбекова**
доктор филологических наук, проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан

Редакционная коллегия

Аскероглы Рамиз	д.ф.н., проф., Бакинский государственный университет, Баку, Азербайджан
Акматалиев Абдылдажан	д.ф.н., проф., Национальная академия наук КР, Бишкек, Киргизия
Аймухамбет Жанат	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Бахтикиреева Улданай	д.ф.н., проф. Российский университет дружбы народов, Москва, Россия
Беженару Людмила	д.ф.н., проф. Ясский государственный университет, Яссы, Румыния
Бейсембаева Жанаргуль	к.ф.н., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Бижкенова Айгуль	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Жакыпов Жантас	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Жан Динжин	PhD, проф., Китайский университет Миньцзу, Пекин, Китай
Журавлева Евгения	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Ескеева Магрипа	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Ержласун Гульжанат	PhD, проф. Университет Хаджи-Байрам Вели, Анкара, Турция
Каскабасов Сеит	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Негимов Серик	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Нургали Кадиша	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Нуриева Фануза	д.ф.н., проф., Казанский федеральный университет, Казань, Татарстан, РФ
Райхл Карл	д.ф.н., проф., Боннский университет, Бонн, Германия
Рахманов Насимхон	д.ф.н., проф., Ташкентский государственный университет узбекского языка и литературы имени А. Навои, Ташкент, Узбекистан
Риверс Уильям Патрик	PhD, проф., Совместный Национальный комитет по языкам и международному образованию, Вашингтон, США
Сатенова Сериккуль	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Тажibaева Сауле	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Турьбек Рахимжан	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Хисамитдинова Фирдаус	д.ф.н., проф., УФИЦ РАН, Уфа, Башкортостан, РФ
Чернявская Валерия	д.ф.н., проф., Высшая школа лингводидактики и перевода, Санкт-Петербург, РФ
Шарип Амантай	д.ф.н., проф., ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Шарипова Гульбану	к.ф.н., и.о. доцента, ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
Экиджи Метин	PhD, проф., Эгейский университет, Измир, Турция
Янковский Хенрих	PhD, проф., Университет имени Адама Мицкевича в Познани, Познань, Польша

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. К.Сатпаева, 2, каб. 402
Тел.: +7(7172) 709-500 (вн. 31-413)

E-mail: vest_phil@enu.kz

Менеджер журнала: Базылхан Г.

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. Серия ФИЛОЛОГИЯ
Собственник: Некоммерческое акционерное общество «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева»

Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций РК под номером №16996-Ж от 27.03.2018 г.
Периодичность: 4 раза в год. Тираж: 9 экземпляров. Подписано в печать 09.09.2020 г.

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Кажымукана, 13/1, тел.: +7(7172)709-500 (вн. 31-413)

© Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

Мазмұны

Фольклор және әдебиеттану

<i>Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О.</i> Ұлттық дүниетанымдағы бөрілік рух сабақтастығы.....	8-17
<i>Әбсадық А.А., Қабылдинов З.Е.</i> Ахмет Байтұрсынұлы ғұмырнамасындағы Орынбор кезеңі: кейбір беймәлім мәліметтер мен деректер (ғылыми-танымдық экспедиция материалдары бойынша)	18-27
<i>Исламбаева З.У.</i> 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің драматургияда бейнеленуі	28-35
<i>Құрманғали Г.Қ.</i> Құранның ортағасырлық әдеби жәдігерлерге ықпалы	36-43
<i>Рахмонов Н.</i> Ежелгі Орталық Азия халықтарындағы рухани үдеріс тамырлары.....	44-50
<i>Шәріп А.</i> Қазақ поэзиясындағы Сарыарқа бейнесінің идеялық-көркемдік эволюциясы мен трансформациясы	51-59

Лингвистика және әдістеме

<i>Ашинова К.А.</i> Қысқарған және біріккен дипломатиялық терминдер	60-65
<i>Балтабаева Ж.Қ., Бияздықова Ә.Ә.</i> М. Жұмабаев шығармаларындағы «бақыт» базалық концептісінің мағыналық-ақпараттық өрісін айқындайтын тілдік бірліктер	66-74
<i>Ескеева М., Алашбаева Ж.</i> Орта ғасыр түркі мақал-мәтелдеріндегі адами қасиеттер көрінісі: салыстырмалы-тарихи талдау	75-85
<i>Құрманбайұлы Ш., Әділов М.Е.</i> Абай тіліндегі көнерген сөздер.....	86-97
<i>Құсайынова Ж.</i> Транспозицияланған құрылымдардың контекстік-модалдік қызметі	98-103
<i>Личман Е.Ю., Черняева И.В.</i> Қазақстан және Ресей әдебиетшілері, суретшілері шығармашылығында «жол/сапар» сарынының түсіндірілуі	104-122
<i>Орманова А.Б., Анафинова М.Л.</i> Ассоциативті эксперимент шеңберіндегі тілдік интерференция.....	123-132
<i>Садирова К., Әбдірова Ш.</i> Идеологиялық дискурс және ықпалдастық мәселесі.....	133-141

Contents

Folklore and Literary Studies

<i>Abduova B.S., Assanova U.O.</i> Legacy of the Wolf Spirit in the National Worldview	8-17
<i>Absadyk A.A., Kabuldinov Z.E.</i> Orenburg Period in Akhmet Baitursynuly's Biography: Some Unknown Archival Sources (based on materials of scientific and educational expedition).....	18-27
<i>Islambayeva Z.U.</i> Representation of the 1916 National Liberation Movement in Drama.....	28-35
<i>Kurmangali G.K.</i> Influence of the Koran on Middle Ages Literary Monuments	36-43
<i>Rakhmonov N.</i> Sources of Spiritual Processes Among Ancient Peoples of Central Asia	44-50
<i>Sharip A.</i> Ideological and Literary Evolution and Transformation of Saryarka image in the Kazakh Poetry	51-59

Linguistics and methodics

<i>Ashinova K.A.</i> Abbreviated and Combined Diplomatic Terms.....	60-65
<i>Baltabaeva Zh.K., Biyazydykova A.A.</i> Linguistic Units Determining the Semantic-Informational Field of the Basic Concept "Happiness" in M. Zhumabayev's Works.....	66-74
<i>Eskeyeva M., Alashbayeva Zh.</i> Representation of Human Qualities in Proverbs and Sayings of Turks of the Middle Ages: Comparative and Historical Analysis	75-85
<i>Kurmanbaiuly Sh., Adilov M.</i> Archaisms in Abay's Writing	86-97
<i>Kussaiynova Zh.</i> Context-Modal Functioning of Transposition Structures	98-103
<i>Lichman E.Yu., Chernyaeva I.V.</i> Interpretation of the «Path/Road» Motive in Works of Writers and Artists of Kazakhstan and Russia.....	104-122
<i>Ormanova A.B., Anafinova M.L.</i> Linguistic Interference in Terms of Associate Experiment	123-132
<i>Sadirova K., Abdirova Sh.</i> Ideological Discourse and Integration Issue	133-141

Содержание

Фольклор и литературоведение

<i>Абдуова Б.С., Асанова У.О.</i> Преемственность волчьего духа в национальном мировоззрении	8-17
<i>Абсадык А.А., Кабульдинов З.Е.</i> Оренбургский период в биографии Ахмета Байтурсынулы: некоторые неизвестные архивные источники (по материалам научно-познавательной экспедиции).....	18-27
<i>Исламбаева З.У.</i> Отражение национально-освободительного восстания 1916 года в драматургии.....	28-35
<i>Қурманғали Г.К.</i> Влияние Корана на литературные памятники средневековья	36-43
<i>Рахмонов Н.</i> Источники духовных процессов среди древних народов Центральной Азии.....	44-50
<i>Шарип А.</i> Идеино-художественная эволюция и трансформация образа Сарыарки в казахской поэзии.....	51-59

Лингвистика и методика

<i>Ашинова К.А.</i> Сокращенные и комбинированные дипломатические термины....	60-65
<i>Балтабаева Ж.К., Бияздыкова А.А.</i> Лингвистические единицы, определяющие семантико-информационное поле базового концепта «счастье» в произведениях М. Жумабаева	66-74
<i>Ескеева М., Алашбаева Ж.</i> Репрезентация человеческих качеств в пословицах и поговорках тюрков средневековья: сравнительно-исторический анализ.....	75-85
<i>Қурманбайұлы Ш., Адилов М.Е.</i> Архаизмы в языке Абая.....	86-97
<i>Кусаинова Ж.</i> Контекстно-модальное функционирование транспозиционных структур	98-103
<i>Личман Е.Ю., Черняева И.В.</i> Интерпретация мотива «путь/дорога» в творчестве литераторов, живописцев Казахстана и России	104-122
<i>Орманова А.Б., Анафинова М.Л.</i> Языковая интерференция в рамках ассоциированного эксперимента.....	123-132
<i>Садирова К., Абдирова Ш.</i> Идеологический дискурс и проблема интеграции	133-141

IRSTI 16.31.61

A.B. Ormanova¹, M.L. Anafinova²,

*L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan
(E-mail: asel_86@mail.ru¹, mad-anafinova@mail.ru²)*

Linguistic Interference in Terms of Associate Experiment

Abstract. In language contact the notion “interference” was introduced by U. Weinreich that referred to the influence of one language on another in the speech of bilinguals. Currently, the linguists emphasize a complex and multifaceted nature of interference, as a phenomenon of a two-way interaction that has both a negative and positive impact in the bilingualism context. In order to identify linguistic interference, the research method as associative experiment is chosen. The aim of the study is to analyze interference appeared while providing the immediate associations on historical terms-realia by graduate students. The notion term-realia introduced by A. D. Schweitzer is applied as the proposed stimulus words can be exactly defined neither historical realia nor terms. The article provides the information on interference, terms and realia, the position of an associative experiment in general and in Kazakhstani linguistics in particular. It discusses the results of the performed associative experiment with the provided list of words-reactions on stimulus words.

Keywords: interlingual interference, term-realia, associate experiment, stimulus word, association.

DOI : <https://doi.org/10.32523/2616-678X-2020-132-3-123-132>

Received: 15.06.20 / **Final version:**25.08.20 / **Approved for publication:**09.09.20

Introduction. In language contact research the term “interference” refers to the influence of one language on another in the speech of bilinguals who use both languages. According to U. Weinreich (1953) “Those instances of deviation from the norms of either language which occur in the speech of bilinguals as a result of their familiarity with more than one language, i.e. as a result of language contact, will be referred to as interference phenomenon.” [1, p. 22].

Over time, the boundaries of perception and interpretation of “interference” have expanded. If earlier the matter was within two languages, where the mother tongue was dominant, later interference was hypothesized not to be limited to just the native language, but possible in the case of interaction of more languages [2]. Currently, the interpretation of the majority of linguists allows to emphasize the complex and multifaceted nature of interference, as a phenomenon of two-way interaction that has both a negative and positive impact in the context of bilingualism.

Since interference refers to the influence of languages on each other so it is likely be traced in language change research that we have performed on historical realia. But prior, we would like to define them. So, historical realia are words or phrases that reflect the historical development of a particular nation and convey its national coloring. Most often, such words will be alien to other peoples, and will not have equivalents in other languages [3].

One should emphasize the similarity of realia with terms. Since terms denote precisely defined concepts, objects, and phenomena, they are unambiguous words (and phrases) without synonyms, often of foreign origin. Among them, there are those whose meanings are historically limited. All this can be said about the realia as well. As for the differences, realia refer to non-equivalent vocabulary, while terms belong mainly to a few language units that are translated by equivalents in almost any context. However, at crossing of these two categories, there are a number of words that are difficult to define as a term or a realia, and there are many to be considered both as terms and realia that led to appearing the notion “term-realia”. The concept of “term-realia” was introduced by A. D. Schweitzer (1973) in relation to the translation of realia in journalism and G. M. Strelkovsky (1979) in relation to the translation of specific foreign military concepts. Terms-realia are located at the intersection of two sets such as terms and realia, possess-

ing certain characteristics of each of these groups and at the same time their own specific features [4].

We support the idea of terms-realia to be a specific category of terminological vocabulary to express concepts that were realia originally, but acquired features of terms in the course of cultural-historical development. So, in a suggested discussion we intend to use the notion “term-realia” for the stimulus words in the associative experiment.

Theoretical background. Linguistic associative experiment originates in the method of free associations, one of the first projective methods of psychology. Scientists assume that uncontrolled associations are symbolic or sometimes even direct projection of the inner, often unconscious content of consciousness. Initially, associative experiments were performed by foreign psychologists in order to study perception, recall, formation of concepts, generalizations, etc. (J. Locke, D. Hume, C. G. Jung, etc.) [5].

Over time, the associative experiment has gained a strong position in linguistic science as one of the reliable research methods for understanding the respondent’s associative series of words; the construction and analysis of associative relationships between words and the search for patterns. In Kazakhstani linguistics, the first associative experiments with native speakers of Russian and Kazakh were carried out in the 1960s and 70s by A. A. Zalewski (Zalewski 1971, 1977, 1980) and M. Kopylenko (Kopylenko 1973, 1995). These experiments proved the ability of associative reactions to identify national-cultural specificity of the perception and understanding of the world, language picture of the world, to model the verbal memory of a person, display the center (core) and the periphery of the internal lexicon, the specificity of mental and linguistic-cultural “climate” of a particular society [6].

Later, the Russian and Kazakh languages were used for further associative research by N. V. Dmytryuk, the author of the first “Kazakh-Russian dictionary of associative norms” (1998), based on the results of experiments with students who are native speakers of the Kazakh language in higher education institutions (Dmytryuk 1983, 1985, 1998, 2000, 2003). Also, G. G. Gidzатов, Z. K. Sabitova, B. Kh. Ismagulova, G. B. Madiyeva, B. A. Alakhatova, T. Manyapova, V. D. Narozhnaya, Zh. Umatova have been working in this field of research [7].

A real sense of an “average” native Kazakh speaker’s linguistic consciousness can be transmitted in “Kazakh associative dictionary” (2014), compiled by N. V. Dmytryuk, D. A. Moldaliev, V. D. Nareznyaya, Zh. I. Moldanova. The dictionary is based on a word list (112 stimulus words) created by the Psycholinguistics Department of the Institute of linguistics of the Russian Academy of Sciences and then translated into Kazakh. The dictionary takes into account the gender factor, that would better be taken into account in research of individuals and society as a whole [5].

Currently, the free associative experiment is considered as one of the simplest and most effective ways to study linguistic consciousness. Using this method, it is possible to penetrate the unconscious layers of language consciousness and indirectly (through associations) establish connections between words and concepts reflected in them. It becomes possible to measure the features of the person language consciousness functioning and the ways of constructing a speech utterance.

V.P. Belyanin defines three types of associative experiment: free associative experiment, directed associative experiment, and chain associative experiment [8, p. 69]. Some scientists distinguish four types of association experiments in linguistics: pair associations; serial associations; verbal differentiation; free associations.

According to N.V. Dmytryuk, if during an experiment a respondent is presented with an isolated word for the task to respond to it with the first word that comes to mind, this type is called a free associative experiment. If it is necessary to reply with a word that enters into any given connection with the stimulus word, then this type can be attributed to a directed associative experiment.

Each experiment could have single/multiple and free/controlled associations. Depending on their combinations one could differ such kinds of associations:

- single-response free association (the respondent is asked to write the first word that comes to his/her mind);
- single-response controlled association (the difference from previous one is that the respondent is asked to write specific type of association, e.g. synonym or antonym);
- multiple-response free association (the respondent could use any number of words);
- multiple-response controlled association (almost the same as previous one, but with some limitations on the type of response) [9]. In our study we used single-response free association type of the experiment.

A free associative experiment scenario is when respondents are given a list of the stimulus words with the precise instruction to write without thinking words-reactions (their associations) that first come to their minds for a limited period of time. Then statistical data analysis and ranking of the associations by the frequency of their occurrence are held. So, simplicity, inexhaustible possibilities and scientific research potential of this technique has gained much popularity among scientists, nevertheless the whole procedure is to be thought thoroughly as well as the results and interpretation of its materials are to be treated in the highest degree correctly and responsibly.

While interpreting the responses, syntagmatic and paradigmatic associations are distinguished. When classifying associations, we usually consider relationships that occur in a stimulus — response pair. There are several methods of classification. James Edward Miller classifies reactions in terms of identifying semantic features:

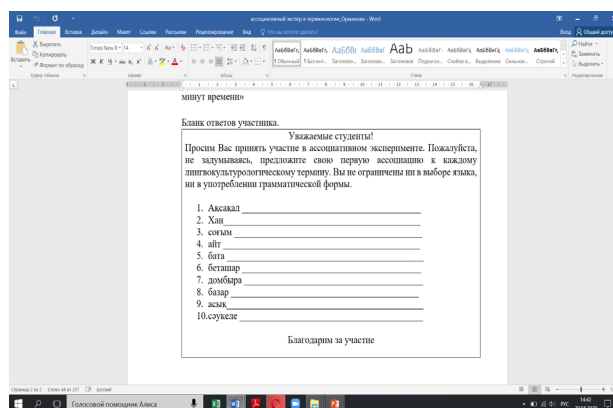
- contrast (male-female),
- similarity (fast — quick),
- submission (animal-dog),
- subordination (dog-cat),
- generalization (cucumber-vegetable),
- part-whole (day-week), etc. [10].

Charles Osgood distinguishes associations by consonance and meaning, noting that semantic features should be decisive. The same point of view is held by A. P. Klimenko who identifies the following types of associations:

- phonetic, in which there is a consonance between the stimulus and the reaction, but the semantic justification of the association is not expressed (or very poorly expressed);
- word-forming, based on the unity of the root of the stimulus and reaction, but not reflecting clear and uniform semantic relations between stimuli and reaction for different words;
- paradigmatic associations that differ from the stimulus in no more than one semantic feature.
- syntagmatic associations that make up a subordinate combination with a stimulus;
- theme;
- quote;
- grammatical [10].

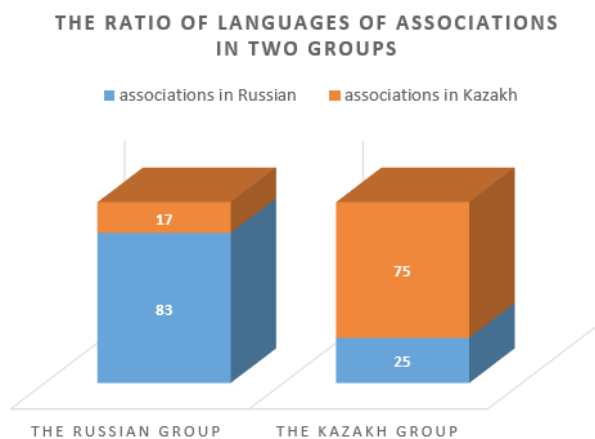
Methodological background. To track interference, we conducted the associative experiment on Kazakh historical realia among graduate students of the specialty “Foreign philology” of L. N. Gumilyov Eurasian National University in March, 2020. There was a group of students with Kazakh as a language of instruction and another group with Russian as a language of instruction, but all students were Kazakh by origin. We were questioned if the student’s language of instruction (Kazakh or Russian) limited the language of the proposed association. Our hypothesis was that Russian-speaking students’ associations would be only in Russian, whereas Kazakh-speaking students’ associations would be in Kazakh only. Language interference was unlikely to appear. Single-response free associative experiment was performed in written form and respondents re-

corded their associations on the blanks (Pict.1). Stimulus words were ten historical realia taken from “Multilingual illustrated dictionary of Kazakh realities (Kazakh, Russian, German, French, English)” [11]. The conditions were set such as limited time, value of the first association, no restrictions on reactions in terms of language, part of speech, etc.

Pict.1. The blank distributed to the respondents

Results. The performed research showed that to the question of the associative experiment “Does the student’s language of instruction limit the language of the proposed association?” we can answer disapprovingly, because the students of both groups provided the associations in the two languages, although with the predominance of the language of instruction. In the group with Russian as the language of instruction, the Russian language accounted for 83% of the proposed associations, Kazakh-17%; in the group with Kazakh as the language of instruction, the Kazakh language accounted for 75%, and Russian – 25%. (Pict.2). Overall, out of all one hundred and thirty-one there were twenty-seven cases where interference appeared that accounted for 21% on the whole.

Pict.2 The ratio of the Kazakh and Russian languages in given associations by the respondents

For example, for «khan» there were thirteen associations. In the group with Kazakh as a language of instruction the respondents gave five associations in Kazakh and one in Russian, while in the group with Russian as a language of instruction there were three in Russian and four in Kazakh. This can be an evident that the language of instruction did not limit the associations proposed by the students, but at the same time it predetermined the chosen language. So, we point out that interlingual interference takes place in the associations as both two speaking languages

were used while responding. For Kazakh-speaking students the Russian language influenced the associations that had come to their minds at once for the stimulus word. That was why out of all associations there were some in Russian (25%). The same situation is appropriate for the group of students with Russian as a language of instruction, where less than one fifth was provided in Kazakh. Thus, the hypothesis has not been confirmed that language interference is not allowed.

Moreover, apart from this, it should be added that this situation is relevant to the students of Kazakhstan specifically and cannot relate to students of any other countries, because people live in Kazakh-Russian bilingualism conditions. The population of Kazakhstan is considered to be bilinguals as the majority of people are fluent in two languages with Kazakh being official and Russian as the language of international communication.

Furthermore, together with the main objectives of this method mentioned above, also data of associative experiment provides forward and reverse associative dictionaries. This research is not aimed to compile the whole dictionary as the quantity of the respondents was not so large but we would like to present a list of all associations in comparison with two languages – Kazakh and Russian. In the table below ten stimulus words with frequency of associations in two languages are given (table 1). Associations in italics show that they do not correspond the supposed language and are given in opposed. These examples showed interlingual interference to have taken place, because among proposed associations there were those in two languages.

Table 1. The list of associations proposed on stimulus words by the respondents in the Kazakh and Russian languages

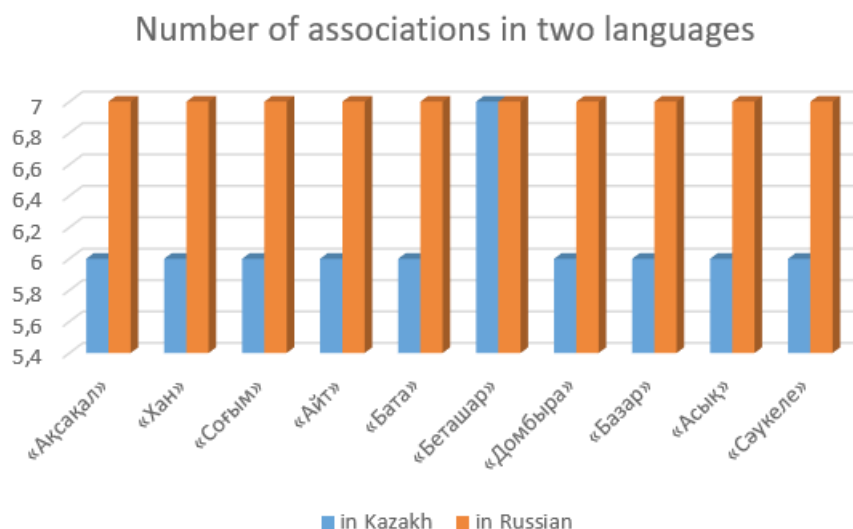
Associations in Kazakh	Stimulus word	Associations in Russian
Бата (2) Данышпан (2) Ата (1) Құрмет (1) ----- -----	«Ақсақал»	(2) Уважаемый человек (1) Старик (1) Старшина (1) Дедушка с белой бородой (1) Мудрые советы (1) Мудрый старейшина
Власть (1) Атақ (1) Шынғысхан (1) Билік (1) Даналық (1) Көрегендік (1) -----	«Хан»	(1) Титул (1) Казахстан (1) Керей (1) Король (1) Жанибек (1) Правитель (1) Абылай хан
Ет (3) Қазы (2) Жылқы еті (1)	«Соғым»	(6) Мясо (1) Ет -----
Священный месяц (1) Мейрам (1) Праздник (1) Қасиетті ай (1) Дін (1) Сенім (1)	«Айт»	(2) Священный праздник (2) Праздник мусульман (1) Пост (1) Песня (1) Курбан айт -----

Ақсақал (2) Ниет (1) Пожелание (1) Дұға (1) Добрые (1)	«Бата»	(5) Благословление (1) Бабушка (1) Дедушка ----- -----
Салт дәстүр (2) Келін (1) Традиция (1) Қыз бала (1) Дәстүр (1) Пожелания (1)	«Беташар»	(2) Невеста (1) Той (1) Сбор денег (1) Казахская свадьба (1) Деньги (1) Церемония
Күй (2) Культура (2) Мәдениет (1) Аспап (1)	«Домбыра»	(4) Инструмент (1) Коркыт ата (1) Күй (1) Адай
Торговля (1) Жеміс (1) Товары (1) Сауда (1) Ақша (1) Белый (1)	«Базар»	(2) Закупка (1) Улица (1) Жибек жолы (1) Рынок (1) Торговая точка (1) Балалы үй
Культура (1) Оңқай (1) Ойын (1) Мәдениет (1) Спорт (1) балалар (1)	«Асық»	(5) Игра (1) Кости (1) Ойын ----- ----- -----
Сұлулық (2) Бөйжеткен (2) Невеста (1) Бөрік (1)	«Сәукеле»	(2) Невеста (2) Национальное украшение (2) Головной убор (1) Свадьба

As seen in the table, for example, for the stimulus word «ақсақал» the most frequent association in Kazakh was *бата* and in Russian was *уважаемый человек* demonstrated the paradigmatic relationships in these pairs, syntagmatic relationships can be traced in the pair *Хан – Шыңғысхан, Абылай хан*, where both word have the same root *хан*. For the stimulus word «соғым» Kazakh-speaking students offered *ет* twice while Russian-speaking students suggested *мясо* six times. Due to interlingual interference in this associative field [7] there was a Kazakh word *ет*. These are the examples of lexical interference. The associative field of the stimulus word «базар» was relevant in content and constituted for the following words as *торговля, жеміс, товары, сауда, ақша, закупка, улица, Жибек жолы, рынок, торговая точка, балалы үй*.

The findings can be rendered in figures in the diagram below (Pict.3), where the number of associations for every stimulus-word is presented. As we have mentioned above the total number of associations accounts for one hundred and thirty-one. Only a stimulus word “беташар” has

the equal number of associations (seven) in both languages. Al the rest happens to have six in the Kazakh language as well as seven in Russian.

Pict.3 The number of associations for the stimulus-words in the Kazakh and Russian languages

Hence, the conducted experiment showed that sometimes terms and realia are perceived the same way and can be confused as respondents could not define precisely whether the stimulus words were historical realia or terms. This is of our additional interest as both these notions are historically limited. And as there is such a notion as “term-realial” it is likely to be applied in this study.

Conclusion. The method of associative experiment makes it possible for linguists to penetrate the unconscious layers of language worldview and through associations establish connections between words, terms and concepts reflected in them. In Kazakhstani linguistics, the relevant research has been carried out by A. A. Zalewski, M.M. Kopylenko, N.V. Dmytryuk, G.G. Gidzatov, Z.K. Sabitova, B.Kh. Ismagulova, G.B. Madieva and other linguists. The first associative experiments were carried out by A. A. Zalewski and M. M. Kopylenko. Having worked with native speakers of Russian and Kazakh they proved the ability of associative reactions to identify national-cultural specificity of the perception and understanding of the world. internal lexicon. The first Kazakh-Russian dictionary of associative norms (1998) was performed by N.V. Dmytryuk, that was based on the results of experiments with students who are native speakers of the Kazakh language in higher education institutions. Kazakh associative dictionary (2014) by N.V. Dmitryuk, D.A. Moldaliev, V.D. Nareznaya, Zh.I. Moldanova is such a paper to provide a current real sense of an “average” native Kazakh speaker’s linguistic consciousness.

In the performed study ten historical terms-realial were provided with associations by the graduate students in two languages. Following the aim of analyzing the reasons of interference appearing while providing the immediate associations we can resume that the reason of instruction determined the chosen language. In most cases respondents used dominant language, but with a few cases of language interference, i.e. out of all one hundred thirty-one associations there were twenty-seven cases where interference appeared showing the Russian language influencing Kazakh speaking students and Kazakh effecting the Russian speaking students. In addition, a list of all stimulus words with frequency of associations in two languages compared – Kazakh and Russian – was presented. Thus, the associative experiment showed that while responding graduates used associations for the stimulus words in two languages still having the language of instruction predominant.

References

- 1 Вайнрайх У. Языковые контакты: состояние и проблемы исследования / пер.с англ. и коммент. Ю.А. Жлуктенко. -Киев: Вища шк., 1979. –263 с.
- 2 Попова М.В. Подходы к интерпретации понятия «интерференция» в отечественной и зарубежной науке // Вестник МГЛУ. Гуманитарные науки. 2018. №6 (797). С. 52-64
- 3 Ильина Л.Е. Исторические реалии как объект перевода (на примере произведения Ж. Каркопино) // Современные проблемы науки и образования. – 2015. – № 2 (часть 2) [Электрон. ресурс]. – URL: <https://science-education.ru/ru/article/view?id=21703> (Дата обращения: 06.05.2020)
- 4 Цепков И.В. Лингвокультурологические и прагматические факторы перевода терминов-реалий. Автореферат по ВАК РФ 10.02.20 [Электрон. ресурс]. – URL: <https://www.dissercat.com/content/lingvokulturologicheskie-i-ragmaticheskie-factory-perevoda-terminov-realii> (Дата обращения: 10.06.2020)
- 5 Абильдинова Ж.Б. Ассоциативный эксперимент как инструмент психолингвистического исследования языкового сознания // Вестн. КГУ им. Ш. Уалиханова. Сер. филолог. - 2018. №3. – С. 5-13.
- 6 Нарожная В.Д. Развитие казахстанской лингвистической науки на современном этапе // Вестн. КГУ им. Ш. Уалиханова. Сер. филолог. - 2018. №1. – С. 107-116.
- 7 Казахский ассоциативный словарь. Под ред. Дмитриук Н. В. Медиа-ЛогоС, 2014. - 340 с. [Электрон. ресурс]. – URL: <http://kazneb.kz/site/catalogue/view?b=1518621> (Дата обращения: 16.05.2020)
- 8 Белянин В.П. Психолингвистика: Учебник. 6-е изд. — Москва: Флинта, Московский психолого-социальный институт, 2003. - С. 68-71. Онлайн учебник. [Электрон. ресурс]. – URL: <https://hum.uch-lit.ru/pedagogika-psihologiya/belyanin-v-p-psiholingvistika-uchebnik-onlayn> (Дата обращения: 28.05.2020)
- 9 Vylomova E. On association experiments. [Электрон. ресурс]. – 2006. – URL: https://www.itclaim.ru/Persons/Vilomova_Kate/on_associative_experiments.pdf (Дата обращения: 29.05.2020)
- 10 Лингвистический ассоциативный эксперимент [Электрон. ресурс]. – URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Лингвистический_ассоциативный_эксперимент (Дата обращения: 29.05.2020)
- 11 Мультилингвальный иллюстрированный словарь казахских реалий (казахский, русский, немецкий, французский, английский языки). - Астана, 2017. – С. 136.
- 12 Мусина Н.М. Реалия как культурный феномен. // «Молодой учёный». Серия «Филология». № 22 (156), июнь 2017 г. С. 481-484.

А.Б. Орманова, М.Л. Анафинова

*Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті,
Нұр-Сұлтан, Қазақстан*

Ассоциативті эксперимент шеңберіндегі тілдік интерференция

Андатпа. Тілдік байланыстар контекстінде «интерференция» ұғымын У. Вайнрайх енгізді (1953). Қазіргі уақытта лингвистер билингвизм жағдайында теріс және оң әсер ететін екіжақты өзара іс-қимыл феномені ретінде интерференцияның күрделі және көп қырлы сипатына назар аударады. Интерференцияны анықтау және талдау үшін ассоциативті эксперимент жасау әдісі қолданылады, оның барысында студенттер өздерінің тарихи терминдер-шындықтармен ассоциациялары таныстырады. А.Д. Швейцер енгізген термин ұғымы ұсынылған ынталандыру сөздері тарихи шындық немесе терминдер ретінде нақты анықталмауына байланысты қолданылады. Мақалада интерференция, терминдер мен шындықтар, ассоциативті эксперимент сияқты ұғымдар қарастырылады. Мақалада стимул-сөздерге берілген сөз-реакциялар тізімімен өткізілген ассоциативті эксперимент нәтижелері талқыланады.

Түйін сөздер: тіларалық интерференция, термин мен шындық, ассоциативті эксперимент, сөз-стимул, ассоциация.

А.Б. Орманова, М.Л. Анафинова

*Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева,
Нур-Султан, Казахстан*

Языковая интерференция в рамках ассоциированного эксперимента

Аннотация. В контексте языковых контактов понятие «интерференция» было введено У. Вайнрайхом (1953), оно подразумевает влияние одного языка на другой в речи билингов. В настоящее время лингвисты акцентируют внимание на сложном и многогранном характере интерференции как феномена двустороннего взаимодействия, оказывающего как негативное, так и позитивное влияние в условиях билингвизма. С целью выявления и анализа интерференции был применен метод ассоциативного эксперимента, в ходе которого студенты предъявляли свои ассоциации на исторические термины-реалии. Понятие термина-реалии, введенное А. Д. Швейцером, применяется в связи с тем, что предлагаемые слова-стимулы не могут быть точно определены как исторические реалии или термины. В статье рассматриваются такие понятия, как интерференция, термины и реалии, ассоциативный эксперимент. Обсуждаются результаты проведенного ассоциативного эксперимента с представленным списком слов-реакций на слова-стимулы.

Ключевые слова: межязыковая интерференция, термин и реалия, ассоциативный эксперимент, слово-стимул, ассоциация.

References

- 1 Weinreich U. Yazykovye kontakty: sostoyanie i problemy issledovaniya / per.s angl. i komment. Yu. A. Zhluktenko. [Language contacts: state and problems of research] (Kiev Vishha shk., 1979, 263 p.). [in Russian]
- 2 Popova M.V. Podhody k interpretacii ponyatiya «interferenciya» v otechestvennoi i zarubezhnoj nauke [Approaches to the interpretation of the concept of “interference” in Russian and foreign science] // Vestnik MGLU. Gumanitarnye nauki. 2018. №6 (797). P. 52-64 [in Russian]
- 3 Ilina L.E. Istoricheskie realii kak obekt perevoda (na primere proizvedeniya Zh. Karkopino) [Historical realities as the object of transfer (on the works of J. Carcopino)] // Sovremennye problemy nauki i obrazovaniya. [Electronic resource] – 2015. – № 2 (part 2). Available at: <https://science-education.ru/ru/article/view?id=21703> (Accessed: 6.05.2020) [in Russian]
- 4 Сепков I.V. Linguokulturologicheskie i pragmaticheskie faktory perevoda terminov-realij. [Linguocultural and pragmatic factors in the interpretation of terms-the realities] Diss. abstract [Linguocultural and pragmatic factors in the interpretation of terms-realia that follow from dis.]. [Electronic resource] Available at: <https://www.dissercat.com/content/lingvokulturologicheskie-i-ragmaticheskie-faktory-perevoda-terminov-realii> (Accessed: 10.06.2020). [in Russian]
- 5 Abildinova Zh.B. Associativnyj eksperiment kak instrument psicholingvisticheskogo issledovaniya yazykovogo soznaniya [Associative experiment as a tool for psycholinguistic research of language consciousness] // Bulletin KGU im. Sh. Ualixanova. Ser. filolog. - 2018. №3. – P. 5-13. [in Russian]
- 6 Narozhnaya V.D. Razvitie kazakhstanskoj lingvisticheskoy nauki na sovremennom etape [Development of Kazakhstan’s linguistic science at the present stage] // Bulletin KGU im. Sh. Ualixanova. Ser. filolog. - 2018. №1. – S. 107-116. [in Russian]
- 7 Kazakhskii associativnyi slovar. Pod red. Dmitryuk N.V. [Kazakh associative dictionary. Ed. Dmitryuk N. V.] [Electronic resource] (Media-LogoS, 2014, 340 p.) Available at: <http://kazneb.kz/site/catalogue/view?br=1518621> (Accessed: 16.05.2020) [in Russian]
- 8 Belyanin V.P. Psicholingvistika: Uchebnik. 6-e izd. [Psycholinguistics: A Textbook. 6th ed.] (Moscow, Flinta, 2003, 68-71 pp.) Online manual. [Electronic resource] Available at: <https://hum.uch-lit.ru/pedagogika-psihologiya/belyanin-v-p-psiholing-vistika-uchebnik-onlayn>. (Accessed: 28.05.2020) [in Russian]
- 9 Vylomova E. On association experiments. [Electronic resource] Available at : https://www.itclaim.ru/Persons/Vilomova_Kate/on_associative_experiments.pdf (Accessed: 29.05.2020)

10 Lingvisticheskij asociativnyj eksperiment [Linguistic associative experiment] [Electronic resource] Available at: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (Accessed: 29.05.2020) [in Russian]

11 Multilingvalnyj illyustrirovannyj slovar kazakhskih realij (kazakhskij, russkij, nemeczkij, francuzskij, anglijskij yazyki) [Multilingual illustrated dictionary of Kazakh realities (Kazakh, Russian, German, French, English)] (Astana, 2017, 136 p.).

12 Musina N.M. Realiya kak kulturni fenomen [Realiya as a cultural phenomenon] // «Molodoi ucheny. Seria filologiya». [«Young Scientist. Philology»]. № 22 (156), June, 2017. P. 481-484. [in Russian]

Information about authors:

Ormanova Assel – main author, 1st year PhD student, the Department of Foreign Philology, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan.

Anafinova Madina – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, the Department of Foreign Philology, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan.

Орманова Асель – негізгі автор, «Шетел филологиясы» мамандығының I курс докторанты, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан.

Анафинова Мадина – филология ғылымдарының кандидаты, шетел филологиясы кафедрасының доценті, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан.

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Филология сериясы» журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журналдың мақсаты. Филология ғылымдарының өзекті мәселелерін, тіл және әдебиетті оқыту әдістемелерін және де ғылыми конференциялардың ең маңызды материалдарын, библиографиялық шолу мен сын пікірлерді көрсететін әдебиеттану және тілтану саласындағы мұқият тексеруден өткен ғылыми жұмыстарды жариялау.

2. Журналда мақаланы жариялаушы автор Ғылыми басылымдар бөліміне (*мекен-жайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қаласы, Қ.Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 402 кабинет*) қолжазбаның қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын тапсыру және **Word** форматындағы электронды нұсқасын **vest_phil@enu.kz** электрондық поштасына жіберу қажет. Қағазға басылған мақала мәтіні мен электронды нұсқасы бірдей болулары қажет. Мақаламен бірге автордың жұмыс орнынан алынған **Ілеспе хат** та тапсырылуы қажет. Мақалалар **қазақ, орыс, ағылшын** тілдерінде қабылданады.

3. Авторлардың редакцияға мақалаларды жіберуі «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысында» басуға және шет тіліне аударып, қайта басуға келісiмiн бiлдiредi. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы өз туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына, барлық көшірмелердің, кестелердің, сұлбалардың, иллюстрациялардың тиісті түрде рәсімделгеніне кепілдеме береді.

4. Ұсынылатын мақала көлемі (жекедеректер мен әдебиеттер тізімін қоса):
- мақалалар үшін - 8 беттен 16 бетке дейін;
- сын пікірлер (монографияға, кітапқа) және конференция туралы пікір - 6 дан 12 бетке дейін.

5. Мақалаға қойылатын талаптар:

- **Microsoft Word** (docx) форматындағы файлда;
- **Times New Roman** шрифінде;
- жақтау жолағы 2x2x2x2;
- 1,5 жоларалық интервалы;
- 14 кегл;
- мәтінді жақтау көлеміне сәйкестендіру керек;
- Әрбір азатжол қызыл сызықтан басталуы қажет (1 см шегініс);
- **транслитерация** Library of Congress (LC) жүйесінде жасалуы керек.

Мақаланың құрылымы:

XҒТАР <http://grnti.ru/> - бірінші жолдың сол жақтауында;

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында **қою әріппен** жазылады;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемелерде жұмыс істесе, онда автордың тегі мен тиісті мекеменің қасында бірдей белгіше қойылады) Автор(лар)дың **E-mail-ы** – жақша ішінде (*курсивпен*);

Мақала атауы – жолдың ортасында (жартылай қою кіші әріппен жазылады)

Аңдатпа – (100-200 сөз) формуласыз, мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспе, зерттеу әдіснамасы мен әдістемесі, зерттеу нәтижелері, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет.

Түйін сөздер («Түйін сөздер» сөз тіркесі **жартылай қоюмен** белгіленеді) (5-8 сөз немесе сөз тіркестері) - Түйін сөздер зерттеу тақырыбын өте дәл бейнелеу керек, сонымен қатар, ақпараттық-ізвестіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін мақала мәтінінің терминдерін және де басқа маңызды ұғымдарды қамтуы қажет.

Мақаланың негізгі мәтіні кіріспені, мақсат пен міндеттерді қоюылуын, зерттеу тақырыбы бойынша жұмыстардың шолуын, зерттеу әдістерін, нәтижелері/талқылауы,

қорытынды қамтуы қажет (жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1 см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады).

Кестелер, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр иллюстрация қасында оның аталуы болуы қажет. Сурет айқын әрі сканерден өтпеген болуы керек.

Мақаладағы формулалар тек мәтінде оларға сілтеме берілсе ғана нөмірленеді.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқаларына міндетті түрде алғаш қолданғанда түсініктеме берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі. Мәтінде әдебиеттерге сілтеме тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің нөмірленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіледі: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1, 153 б.] арқылы, екінші сілтеме [2, 185 б.] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Мақаланың негізгі мәтініндегі кітапқа сілтеме қолданылған беттерді көрсету керек (мысалы, [1, 45 б.])

Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпеген басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін, әдебиеттер тізімінің ағылшынша әзірлеу үлгісін төмендегі мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз).

Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекенжайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілінде толтырылады.

6. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның кейін қайтарылуы, оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

7. Электронды корректурамен жұмыс істеу. Ғылыми басылымдар бөліміне түскен мақалалар жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Эксперттер ұсынылған мақалаға оның жариялау мүмкіндігі, жақсарту қажеттілігі немесе қабылданбауы туралы дәлелді қорытындысын қамтитын жазбаша сын пікір береді. Жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда авторлар үш күн аралығында мақаланың корректурасын жіберу керек. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі. Оң сын пікірлер алған мақалалар оларды талқылау және басылымға бекіту үшін журналдың редакциялық алқасына ұсынылады.

Журналдың басылым жиілігі: жылына 4 рет.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына келесі реквизиттер бойынша төлем жасау қажет (ЕҰУ қызметкерлері үшін - 4500 теңге; басқа ұйым қызметкерлеріне - 5500 теңге).

Реквизиттер:

- 1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338
Кбе 16
Кпн 859- за статью

- 2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073
Кбе 16
Кпн 859 – за статью

- 3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «НародныйБанкКазахстан»
БИК Банка: HSBKKZKX
ИИК: KZ946010111000382181
Кбе 16
Кпн 859. - за статью

«Мақала үшін, автордың АТЫ-ЖӨНІ»

Provisions on articles submitted to the journal “Bulletin of the L.N. Gumilyov Eurasian National University. Philology Series”

1. Goal of the journal. Publication of carefully selected original scientific papers in the fields of literary studies, linguistics, reflecting the actual problems of philology, language and literature teaching methods, most significant proceedings of scientific conferences, bibliographic summaries and reviews.

2. An author who wishes to publish a paper in the journal must submit the paper in one hard copy (printed version), signed by the author, to the scientific publication office (at the address: 010008, the Republic of Kazakhstan, Nur-Sultan, Satpayev St., 2. The L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Administrative Building, Office 402) and by e-mail **vest_phil@enu.kz** in **Word** format. At the same time, strict compliance between Word-version and the hard copy is required. And also the authors need to submit a cover letter.

Language of publications: Kazakh, Russian, English.

3. Submission of papers to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, the L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish papers in the journal and their re-publication in any foreign language. By submitting the text of the paper for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about themselves, lack of plagiarism and other forms of unauthorized use in the article, proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, and illustrations.

4. The recommended volume of the paper (including metadata and references):

- for papers – between 8-16 pages;
- for reviews (of monographs, books), reviews on conferences – between 6-12 pages.

5. Text formatting requirements:

- Microsoft Word file format (docx);
- Times New Roman font;
- the size of the fields 2 * 2 * 2 * 2;
- line spacing 1,0;
- size 14;
- text alignment in width;
- each paragraph beginning with the main line (indent 1 cm);
- transliteration is carried out according to the Library of Congress (LC) system.

Structure of the article:

IASTI <http://grnti.ru/> – first line, left

The content of the metadata about the author (see Рәсімдеу үлгісі / Paper template)

Initials and Surname of the author (s) – center alignment, italics

Full name of the affiliation, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization)

Author's e-mail (s) – in brackets (italics)

Paper title – center alignment (bold)

Abstract (100-200 words) must not contain formulas or repeat the content of the paper; it must not contain bibliographic references; it must reflect the summary of the paper, preserving the structure of the paper – introduction, methodology and research methods, research results, conclusion.

Key words (the phrase «Keywords» is bold) (5-8 words/word groups). Keywords must be extremely accurate to reflect the subject area of the study, include terms from the text of the paper and other important concepts that make it possible to facilitate and expand the possibilities of finding the paper by means of an information retrieval system).

The main text of the paper must contain an introduction, setting goals and objectives, a review of works on the research topic, research methods, results / discussions conclusion / conclusions – line spacing – 1, «main line» indent – 1.25 cm, justified alignment.

Tables, figures must be placed after the mention. Each illustration must be followed by the inscription. Figures should be clear, clean, and unscanned. Only those formulas referenced in the text are subjected to numbering.

All abbreviations and shprttenings, with the exception of obviously well-known, must be decoded when first used in the text.

Information about the financial support of the work is indicated on the first page in the form of a footnote.

References. In the text, references are indicated in square brackets. References must be numbered strictly in the order of mention in the text. The first reference in the text to a reference must have the number [1, 153 p.], the second – [2, 185 p.], Etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). Links to unpublished works are not allowed. Undesirable references to unlicensed publications are not recommended (examples of the description of the list of references, descriptions of the list of references in English, see below in the sample article).

At the end of the paper, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the paper is in Kazakh), in Kazakh and English (if the paper is in Russian) and in Russian and Kazakh (if the paper is in English language).

Information about the authors: last name, first name, patronymic, scientific degree, position, affiliation, full business address, telephone, e-mail – in Kazakh, Russian and English.

6. The manuscript must be carefully verified. Non-compliant manuscripts will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the manuscript has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Papers submitted to the Department of Scientific Publications (editing office) are sent for anonymous review. Experts give a written review of the submitted paper with a reasoned conclusion about the possibility of its publication, the need to send for revision or (rejection) of the paper. Papers that have received a negative review are not accepted for reconsideration. Authors should, within three days, send the proofreading of the paper if it is decided to finalize the paper. Corrected versions of papers and the author's response to the reviewer are sent to the editor. Papers with positive reviews are submitted to the editorial board of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive opinion on publication must pay to the following banking details (for ENU employees – 4,500 KZT, for outside organizations – 5,500 KZT).

Реквизиты:

- 1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСJBKZKX
ИИК: KZ978562203105747338
Кбе 16
Кпн 859- за статью

- 2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073
Кбе 16
Кпн 859 – за статью

- 3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «НародныйБанкКазахстан»
БИК Банка: HSBKKZKX
ИИК: KZ946010111000382181
Кбе 16
Кпн 859. - за статью

«For the publication, Name of the author»

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева. Серия Филология»

1. Цель журнала. Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ в области литературоведения и языкознания, отражающих актуальные проблемы филологических наук, методы преподавания языка и литературы, а также наиболее значимые материалы научных конференций, библиографические обзоры и рецензии.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале, необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором, в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 402) и по e-mail vest_phil@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией. Также авторам необходимо предоставить **сопроводительное письмо**.

Язык публикаций: казахский, русский, английский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя – Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева – публикации статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. Рекомендованный объем (включая метаданные и список литературы):

- для статей – от 8 до 16 страниц;
- для рецензий (на монографии), отзывов о конференциях – от 6 до 12 страниц.

5. Требования к форматированию текста:

- формат файла Microsoft Word (docx);
- шрифт Times New Roman;
- размер полей 2*2*2*2;
- междустрочный интервал 1,0; – кегль 14;
- выравнивание текста по ширине;
- каждый абзац должен начинаться с красной строки (отступ 1 см);
- транслитерация осуществляется по системе Library of Congress (LC).

Схема построения статьи:

ГРНТИ <http://grnti.ru/> – первая строка, слева

Содержание метаданных об авторе (см. Рәсімдеу үлгісі/Образец оформления статьи/ Template)

Инициалы и фамилия автора(ов) – выравнивание по центру (начертание курсивом)

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках (начертание курсивом)

Название статьи – выравнивание по центру (начертание полужирным)

Аннотация (100-200 слов) не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, методологию и методику исследования, результаты исследования, заключение.

Ключевые слова (словосочетание «Ключевые слова» выделяется полужирным) (5-8 слов/словосочетаний). Ключевые слова должны предельно точно отражать предметную область исследования, включать термины из текста статьи и другие важные понятия, позволяющие об-

---

легчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановку цели и задач, обзор работ по теме исследования, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» – 1,25 см, выравнивание по ширине.

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными. В статье нумеруются лишь те формулы, на которые по тексту есть ссылки.

Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы. В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1, 153 с.], вторая - [2, 185 с.] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 с.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нерцензируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Эксперты дают письменную рецензию на представленную статью с мотивированным заключением о возможности ее опубликования, необходимости направить на доработку или (отклонении) статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию, к повторному рассмотрению не принимаются. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи в случае принятия решения о доработке статьи. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию, необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Реквизиты:

- 1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338
Кбе 16
Кпн 859- за статью

- 2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073
Кбе 16
Кпн 859 – за статью

- 3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «НародныйБанкКазахстан»
БИК Банка: HSBKKZKX
ИИК: KZ946010111000382181
Кбе 16
Кпн 859. - за статью

«За публикацию ФИО автора»

Редактор: Дихан Қамзабекұлы
Компьютерде беттеген: Дәмегүл Елешева

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ. Филология сериясы.
- 2020. - 3 (132). - Нұр-Сұлтан: ЕҰУ. 151-б.
Шартты б.т. - 9,4   Таралымы - 9 дана
Электронды нұсқа: [http:// bulphil.enu.kz](http://bulphil.enu.kz)

Мәтін мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы,
Нұр-Сұлтан қаласы, Қ. Сәтбаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-413)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
баспасында басылды